

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 543/2015
07.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног З.Ј. и др, због кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости: браниоца окривљеног З.Ј., адвоката Г.М. и браниоца окривљеног Д.Ш., адвоката М.У., поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1196/2014 од 07.11.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 9/15 од 05.02.2015. године, у седници већа одржаној 07.07.2015. године, једногласно је, донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног З.Ј., адвоката Г.М. и браниоца окривљеног Д.Ш., адвоката М.У., поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1196/2014 од 07.11.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 9/15 од 05.02.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 1196/2014 од 07.11.2014. године окривљени З.Ј. оглашен је кривим због извршеног кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године у коју му је урачунато време проведено у притвору од 16.09.2014. године па надаље, а окривљени Д.Ш. је оглашен кривим због извршеног кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. КЗ за која му је суд изрекао условну осуду тако што му је утврдио казну затвора у трајању од једне године која се неће извршити уколико окривљени у року од пет година, по правноснажности пресуде, не изврши ново кривично дело, те му је на основу члана 63. КЗ у време утврђене казне затвора урачунато време проведено у притвору од 16.09.2014. до 07.11.2014. године, под условом да иста буде опозвана.

Истом пресудом окривљени су обавезани да суду накнаде трошкове судског паушала, као у изреци пресуде, а оштећени Б.Л. је на основу члана 258. став 4. ЗКП, ради остварења имовинскоправног захтева, упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 9/15 од 05.02.2015. године, одбијене су, као неосноване, жалбе окривљеног Ј.З. и његовог браниоца, жалба браниоца окривљеног Д.Ш. и жалба Основног јавног тужиоца у Новом Саду и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду К 1196/2014 од 07.11.2014. године.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног З.Ј., адвокат Г.М., на основу члана 482. и члана 483. став 1. и 2. ЗКП, због повреде закона из члана 74. тачка 2) и одредбе члана 439. тачка 1) у вези са чланом 485. став 1. тачка 1) ЗКП, уз предлог да Врховни касациони суд утврди да је поднети захтев основан, те да донесе пресуду којом ће побијане пресуде у односу на окривљеног З.Ј. укинути и предмет вратити на поновни поступак;

- бранилац окривљеног Д.Ш., адвокат М.У., због разлога предвиђених у члану 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 74. тачка 3. ЗКП, уз предлог да Врховни касациони суд поднети захтев усвоји те да донесе пресуду којом ће у целини укинути побијане правноснажне пресуде и предмет вратити на суђење првостепеном суду.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а, након достављања примерка захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП-а, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоце окривљених, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви поднети, те је по оцени навода и предлога у захтевима нашао:

Захтеви за заштиту законитости нису основани.

Захтевима бранилаца окривљених З.Ј. и Д.Ш. указује се на повреду одредбе члана 74. Законика о кривичном поступку. Браниоци окривљених наводе да је 16.09.2014. године према оба окривљена МУП РС ПУ Нови Сад одредио полицијско задржавање у трајању од 48 сати и то након што су окривљени били саслушани од стране овлашћених службених лица ПУ Нови Сад у присуству изабраних бранилаца - адвоката. По истеку полицијског задржавања окривљени су спроведени пред судију за припремни поступак Основног суда у Новом Саду који их је саслушао без присуства бранилаца иако се у смислу одредбе члана 74. тачка 2) и 3) ЗКП радило о обавезној одбрани. По ставу одбране наведеним саслушањем окривљених без присуства бранилаца пред судијом за припремни поступак, је повређено право на обавезну одбрану након чега је суд донео решења Кпп 651/2014 од 18.09.2014. године којим је окривљенима одређен притвор.

Врховни касациони суд изнете наводе бранилаца окривљених З.Ј. и Д.Ш. оценио је као неосноване.

Одредбом члана 212. став 1. ЗКП, прописано је да о одређивању притвора одлучује суд на предлог јавног тужиоца, а после потврђивања оптужнице и по службеној дужности, док је ставом 2. истог члана прописано да ће пре доношења одлуке из става 1. тог члана суд саслушати окривљеног о разлозима за одређивање притвора, те да саслушању могу да присуствују јавни тужилац и бранилац, а ставом 3. истог члана је одређено да је суд дужан да на погодан начин обавести јавног тужиоца и браниоца о времену и месту саслушања окривљеног, а да се саслушање може обавити у одсуству обавештених лица.

Из списка предмета произлази да су првом саслушању осумњичених, у смислу члана 289. став 4. ЗКП извршеном у МУП-у РС ПУ Нови Сад дана 16.09.2014. године, везано за кривично дело изнуда из члана 214. став 1. КЗ за које је запређена казна затвора до осам година, присуствовали браниоци ангажовани по пуномоћју и то окривљеног - осумњиченог З.Ј. адвокат Г.М., а окривљеног-осумњиченог Д.Ш. адвокат М.У., после чега су донета решења о задржавању осумњичених у трајању од 48 сати Ку 8185/14 од 16.09.2014. године. Из записника о саслушању осумњиченог З.Ј. пред судијом за претходни поступак Основног суда у Новом Саду Кпп 651/2014 од 18.09.2014. године произлази да је ангажованог браниоца - адвоката Г.М. судија за претходни поступак обавестио, у смислу одредбе члана 212. став 2. ЗКП на мобилни телефон о саслушању осумњиченог З.Ј. те да је исти известио суд, да, због одлуке Адвокатске коморе Србије о штрајку адвоката коју поштује, неће присуствовати његовом саслушању, да је осумњичени саслушан без присуства браниоца, у присуству заменика ОЈТ Нови Сад, те да је потом донето решење Кпп 651/2014 од 18.09.2014. године о одређивању притвора осумњиченом З.Ј. Из записника о саслушању осумњиченог Д.Ш. пред судијом за припремни поступак Основног суда у Новом Саду Кпп 651/2014 од 18.09.2014. године произлази да је судија за припремни поступак позвао ангажованог браниоца - адвоката М.У., како би присуствовао саслушању осумњиченог, али се исти није јављао на позиве, те је на записнику констатовано да је у току генерални штрајк адвоката по одлуци Адвокатске коморе Србије, након чега је донето решење Кпп 651/2014 од 18.09.2014. године о одређивању притвора осумњиченом Д.Ш.

Саслушање окривљеног, о разлозима за одређивање притвора спроводи се по одредбама члана 212. ЗКП, којим је у ставу 2. прописано да саслушању могу присуствовати јавни тужилац и бранилац. Одредбом члана 212. став 2. и 3. ЗКП јасно је наведено да присуство јавног тужиоца и браниоца није обавезно, те да се саслушање окривљених може обавити и у њиховом одсуству, при чему је у смислу става 3. истог члана суд дужан да на погодан начин обавести јавног тужиоца и браниоца, што је у конкретном случају судија за претходни поступак и учинио. Саслушањем осумњичених З.Ј. и Д.Ш. пред судијом за припремни поступак, у смислу одредбе члана 212. ЗКП, без присуства браниоца нису повређене одредбе члана 74. тачка 2) и 3) ЗКП, јер су осумњичени имали изабране браниоца већ од првог саслушања, односно од лишења слободе. Циљ одредбе члана 74. тачка 3. ЗКП је да окривљени има браниоца док је лишен слободе, што су у конкретном случају, окривљени З.Ј. и Д.Ш. и имали, а из списка предмета произлази да су њихови изабрани браниоци у том поступку изјављивали жалбе на решења суда о продужењу притвора окривљенима.

Наводе из захтева браниоца окривљеног Д.Ш., адвоката М.У., а који се односе на одржани главни претрес дана 07.11.2014. године, у присуству другог изабраног браниоца, адвоката Д.Д., односно примедбе на одржавање главног претреса у присуству другог браниоца овај суд цени као неосноване и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП у свему прихвата разлоге које је дао жалбени суд на страни 3. и 4. пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 9/15 од 05.02.2015. године.

Осим тога, у захтеву браниоца окривљеног З.Ј. се указује на повреду одредбе члана 439. тачка 1) ЗКП што представља дозвољени разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца међутим, иста повреда се образлаже наводима да у списима предмета не постоји било каква потврда о одузетим стварима из чије садржине би произлазило да је од окривљеног одузет било какав новац; није изведен ни један материјални доказ који би потврђивао да је окривљени применио било какву принуду или силу; да је читав оптужни акт заснован на исказу оштећеног Б.Л. ... којим наводима се суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање односно одредбу члана 440. ЗКП која није предвиђена одредбом члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП као разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, те о том делу захтева овај суд није одлучивао мериторно.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, применом члана 491. став 1. ЗКП-а, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Олгица Козлов,с.р.**

**Председник већа-судија,
Драгиша Ђорђевић,с.р.**